

Direcció dels serveis de prevenció

Codi: 101834
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502501 Prevenció i Seguretat Integral	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Miguel Angel Serrat Julià
Correu electrònic: MiguelAngel.Serrat@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: No
Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent extern a la UAB

Prof. Jordi Rodríguez Lumbarres

Prerequisits

Aquesta assignatura no té prerequisits

Objectius

Des que es va promulgar la Llei de PRL 31/1995, el RD 39/1997 dels Serveis de Prevenció i les seves modificacions parcials posteriors, s'ha proporcionat des de diferents Universitats i entitats homologades la major part de la formació tècnica necessària per formar als professionals del sector de la prevenció de riscos laborals i per poder desenvolupar les seves funcions com a tècnics bàsics, intermitjos i superiors en prevenció de riscos laborals i en les diferents disciplines tècniques (Seguretat, Higiene Industrial, Ergonomia - Psicosociologia) i disciplina mèdica (Medicina del treball).

En la major part d'aquestes formacions tècniques no s'està oferint als alumnes cap tipus de directrius que incideixin en la importància de les habilitats directives, lideratge i de gestió. Per tal de dirigir una empresa de prevenció, sigui quina sigui la seva modalitat (SPA, SPP o SPPM) o un departament d'una organització preventiva cal tenir una perspectiva i coneixement de direcció que permeti una gestió competent, eficient i eficaç de l'empresa i el projecte que es lidera.

Aquestes esmentades habilitats directives i de gestió, han de proporcionar una visió global del funcionament i funcions de l'empresa i un domini de les principals activitats que tot director, líder o gestor ha de realitzar: planificar, gestionar, organitzar i dirigir.

En el desenvolupament d'aquesta assignatura es proporcionaran les eines necessàries perquè l'expert en prevenció pugui dirigir i liderar la seva pròpia empresa de prevenció o per compte aliena. Amb aquest coneixements i eines es podrà garantir que l'alumne disposi de coneixements suficients per tal de gestionar l'organització o departament amb la màxima eficàcia, en coordinació o integració amb les altres departaments existents en l'empresa de prevenció.

L'objectiu general d'aquest curs és preparar a l'alumne per a la direcció i gestió de la prevenció de riscos laborals en un servei de prevenció aliè o propi d'una organització empresarial i en concret:

- Conèixer les funcions d'un expert en direcció dels serveis de prevenció.
- Conèixer i analitzar els problemes dels límits i capacitats de la direcció dels serveis de prevenció.
- Conèixer la diferència entre el rol de l'expert en direcció dels serveis de prevenció en les organitzacions, els tècnics de gestió de riscos i els perits experts en PRL.
- Conèixer el procés de LIDERATGE dels diferents departaments dels serveis de prevenció a les organitzacions i eines per garantir una gestió saludable d'equips.
- Conèixer les activitats que ha de coordinar l'expert en direcció dels serveis de prevenció en les organitzacions amb altres professionals de la prevenció de riscos.
- Conèixer els principis legals i ètics de la direcció dels serveis de prevenció en les organitzacions.
- Conèixer les estructures de les empreses i indústries i les seves relacions amb la direcció dels serveis de prevenció en les organitzacions.
- Conèixer les entitats públiques de vigilància i control de la prevenció de riscos i direcció dels serveis de prevenció en les organitzacions del país.
- Conèixer la legislació i normativa específica que afecta les funcions de l'expert en direcció dels serveis de prevenció en les organitzacions.
- Conèixer les tècniques específiques que ha de dominar l'expert LIDER en direcció dels serveis de prevenció en les organitzacions.
- Conèixer tècniques de comunicació per a la direcció dels serveis de prevenció en les organitzacions.
- Conèixer els fonaments dels sistemes de gestió de qualitat i medi ambient.
- Conèixer l'estructura dels òrgans de decisió, tècnics i de participació en la direcció dels serveis de prevenció en les organitzacions.
- Conèixer les tècniques de negociació.
- Conèixer les tècniques d'innovació en direcció dels serveis de prevenció en les organitzacions, principalment en l'aspecte psicosocial.
- Conèixer les tècniques avançades d'avaluació de projectes i auditories en direcció dels serveis de prevenció en les organitzacions.
- Conèixer les normatives associades i disposar dels coneixements tècnics suficients per avaluar el risc de la inversió i proposar mesures correctores.
- Conèixer les mesures d'actuació davant situacions de crisi (accident laboral, enfermetat professional, etc).
- Conèixer el format de les pericials tècniques que com a expert se li poden demanar per part dels jutjats o per despatxos de lletrats

Per tant l'objectiu general d'aquesta formació és preparar a l'alumne pel lideratge i per a la direcció i gestió de la prevenció de riscos laborals en un servei de prevenció propi o aliè d'una organització empresarial amb una formació pericial. Dotar als alumnes d'una formació directiva altament especialitzada i vinculada a la pràctica professional actual d'un directiu. Transmetre habilitats directives i de gestió necessàries per poder proporcionar una visió global del funcionament i funcions de l'empresa de prevenció, ja sigui pròpia o aliena. L'alumne adquirirà les eines necessàries per convertir-se en expert en prevenció i pugui dirigir la seva empresa o una altra per compte aliena, amb eficàcia. Dotar als alumnes de les eines que els permetin definir, establir i mantenir al dia un sistema de gestió de la prevenció que garanteixi i faci rendible la prevenció en l'empresa. Dominar les principals activitats que tot director, líder empresarial o gestor ha de realitzar: planificar, estionar, organitzar i dirigir.

Competències

- Adaptar-se a situacions imprevistes.
- Amb caràcter general, posseir i comprendre coneixements bàsics en matèria de prevenció i seguretat integral.
- Assumir la responsabilitat social, ètica i professional que es derivi de la pràctica de l'exercici professional.
- Donar resposta als problemes aplicant el coneixement a la pràctica.
- Generar propostes innovadores i competitives en la investigació i en l'activitat professional desenvolupant la curiositat i la creativitat.

- Identificar, gestionar i resoldre conflictes.
- Planificar i coordinar els recursos propis dels tres grans subsistemes que interactuen en la seguretat: persones, tecnologia i infraestructures.
- Realitzar anàlisis d'intervencions preventives en matèria de seguretat.
- Transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Treballar en xarxes interinstitucionals i interprofessionals.
- Utilitzar la capacitat d'anàlisi i de síntesi per a la resolució de problemes.

Resultats d'aprenentatge

1. Adaptar-se a situacions imprevistes.
2. Aplicar els sistemes de responsabilitat i els models de gestió propis dels models de gestió de prevenció de riscos laborals.
3. Assumir la responsabilitat social, ètica i professional que es derivi de la pràctica de l'exercici professional.
4. Coordinar els recursos propis dels tres grans subsistemes que interactuen al sector de la prevenció i la seguretat: persones, tecnologia i infraestructures.
5. Donar resposta als problemes aplicant el coneixement a la pràctica.
6. Generar propostes innovadores i competitives en la investigació i en l'activitat professional desenvolupant la curiositat i la creativitat.
7. Identificar els factors de riscos laborals més habituals.
8. Identificar, gestionar i resoldre conflictes.
9. Implementar i avaluar el pla de prevenció de riscos laborals en una organització.
10. Treballar en xarxes interinstitucionals i interprofessionals.
11. Utilitzar la capacitat d'anàlisi i de síntesi per a la resolució de problemes.

Continguts

DIRECCIÓ DE SERVEIS DE PREVENCIÓ ALIÈ (Dr Miquel Àngel Serrat)

- Introducció als models de Serveis de Prevenció.
- Modalitats preventives i Tipus de Servei de Prevenció.
- Introducció a la Direcció de serveis de prevenció aliens.
- Direcció de Servei de Prevenció Aliè. Exclusivitat del Tècnic de PRL i Especialitats de PRL.
- Direcció del servei de prevenció: requisits tècnics i humans.
- Responsabilitats penals, civils i administratives dels SPA

PRESA DE DECISIONS DIRECTIVES (Dr Miquel Àngel Serrat)

- Liderant decisions directives
- Delegació de decisions

PERICIALS TÈCNIQUES (Dr Miquel Àngel Serrat)

- Introducció a les Pericials tècniques en Seguretat, Ergonomia, Psicosociologia, Higiene Industrial i Construcció: L'accidentabilitat laboral i les pericials judicials i de part que d'ella se'n deriven.

LIDERATGE ORGANITZACIONS PREVENTIVES (Dr Miquel Àngel Serrat)

- Organització, gestió i lideratge
- El lideratge, definició i enfocaments
- Lideratge i motivació
- Lideratge i d'emocions pròpies i alienes (emocions positives i negatives)
- Els trets que defineixen al líder
- El comportament del líder
- La influència de l'entorn en el lideratge
- El líder en relació amb l'empleat
- Direcció psicosocial d'equips humans

- Lideratge en el context organitzacional i cultural
- El lideratge en els models d'excel·lència empresarial
- Lideratge en el segle XXI
- Ètica directiva i empresarial
- Nocivitat empresarial
- Violència organitzacional

DIRECCIÓ DE SERVEIS DE PREVENIÓ PROPIS I MANCOMUNATS (Prof. Jordi Rodríguez)

- Direcció de Servei de Prevenció Propi i Servei de Prevenció Mancomunat.
- Direcció del servei de prevenció: requisits tècnics i humans SPP i SPPM.
- Inspeccions
- Responsabilitats penals, civils i administratives dels SPP i SPPM.
- Auditories Internes, Externes i Legals.
- Sistemes Integrats de Gestió

TREBALL TRANSVERSAL

Metodologia

Les classes a l'aula corresponen a una metodologia magistral en la qual, durant la primera hora, el o els professors exposaran la teoria de la matèria objecte d'estudi, la resta correspondrà a les sessions pràctiques on els alumnes treballaran individualment o en grup, discutint sobre els conceptes tractats en la sessió, els materials reflexius i resolent casos pràctics concrets.

Els continguts treballats en les sessions teòriques seran avaluats mitjançant proves escrites avaluable.

Els continguts treballats en les sessions pràctiques seran també avaluats mitjançant el lliurament dels treballs realitzats (en l'aula o via Moodle segons el cas). Les classes pràctiques a l'aula, consistiran en el desenvolupament d'exercicis i treballs individuals o en grup, aplicant a la pràctica alguns dels conceptes tractats en les classes teòriques. Aquestes tasques poden ser reflexions individuals, exercicis en grup, presentacions de casos, etc.

El desenvolupament, l'estudi, la lectura bibliogràfica obligatòria i recomanada, així com la resolució d'exercicis fora de l'aula ocuparan també una part significativa del temps de dedicació del alumne a l'assignatura.

Durant el semestre es va realitzar un TREBALL TRANSVERSAL que s'explicarà de forma detallada durant les primeres sessions d'aquesta assignatura.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Dirigides	44	1,76	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Tipus: Supervisades			
Supervisada	12	0,48	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Tipus: Autònomes			
Autònoma	94	3,76	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Avaluació

- En cas de no superar l'assignatura d'acord amb els criteris esmentats (avaluació continuada), es podrà fer una prova de recuperació en la data programada a l'horari, i que versarà sobre la totalitat dels continguts del programa.
- Per participar a la recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats, el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues tercers parts de la qualificació total de l'assignatura. No obstant això, la qualificació que constarà a l'expedient de l'alumne és d'un màxim de 5-Aprovat.
- L'alumnat que necessiti canviar una data d'avaluació han de presentar la petició emplenant el document que trobarà a l'espai moodle de Tutorització EPSI.
- Sense perjudici d'altres mesures disciplinàries que s'estimin oportunes, i d'acord amb la normativa acadèmica vigent, "en cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb un 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que es pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0".
- Les proves/exàmens podran ser escrits i/o orals a criteri del professorat.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació continuada: Resolució i lliurament de casos pràctics resolts a l'aula: Resolució i lliurament de treballs individuals penjats al MOODLE. Lectura obligatoris del llibre referit a la bibliografia.	20%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Avaluació: prova escrita final	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Treball transversal	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Bibliografia

Bibliografia OBLIGATORIA per treballar dins del curs:

LIDERANDO EL ¿BIENESTAR? LABORAL: ORDEN O CAOS. Autor: Dr Miquel Àngel Serrat. Editorial BOSCH EDITOR. Any 2017

Bibliografia recomenada:

- Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals. BOE núm. 269, de 10 de novembre de 1995.
- LEY 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals.
- Reial decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels serveis de prevenció. BOE núm. 27, de 31 de gener de 1997.
- Rd 171/2004
- Altres Lleis i RD relacionats amb la Seguretat, Higiene, Ergonomia i Psicosociologia
- Diferents notes tècniques de prevenció (NTP) i normes UNE relacionades.

Enllaç registre dels serveis de prevenció aliens de Catalunya

<http://www20.gencat.cat/portal/site/empresaocupacio/menuitem.7c312755b8c91fe0a6740d63b0c0e1a0/?vgnext>

Enllaç Acreditació de entitat especialitzada com a servei de prevenció aliè

<http://www20.gencat.cat/portal/site/OVTE/menuitem.a2d16f71d01ae7dc6e4a83bdb0c0e1a0/?vgnextoid=388537>